

„Choroby przenoszone drogą płciową” pod redakcją profesora Tomasza F. Mroczkowskiego

Profesor Tomasz F. Mroczkowski, światowej sławy badacz, podjął się trudnego i ambitnego zadania przygotowania w języku polskim nowoczesnego podręcznika poświęconego chorobom przenoszonym drogą płciową. Powstało zbiorowe dzieło napisane przez znakomitych specjalistów i naukowców ze Stanów Zjednoczonych i Polski. Wśród autorów są nieżyjący już prof. Walentyna Mazurkiewicz oraz prof. Zenon Gwieżdździński. Podręcznik liczący 372 strony wydano w twardej oprawie w formacie A4. Do książki została dołączona płyta CD z atlasem zmian skórnych występujących w chorobach przenoszonych drogą płciową oraz chorób skóry zajmujących okolice narządów moczowo-płciowych i odbytu. Atlas ten został zapisany w formacie PDF, co zapewniło dobrą jakość fotografii, a także łatwość przenoszenia i otwierania pliku. Płyta zawiera ponad pół tysiąca dobrej i bardzo dobrej jakości zdjęć, prawie wszystkie kolorowe. Ryciny te nie tylko doskonale obrazują stany chorobowe, lecz także umożliwiają zapoznanie się z obrazami mikroskopowymi czy hodowlanymi chorób przenoszonych drogą płciową.

Wydawnictwo Czelej jest znane z jakości wydawanych dzieł i tym razem również spełniło wysokie standardy edytorskie.

W rozdziale pierwszym pt. *Wiadomości wstępne* podano ogólne informacje o chorobach przenoszonych drogą płciową, zarys sytuacji epidemiologicznej na świecie i w Polsce. Omówiono także w sposób bardzo praktyczny badanie pacjenta. Jest to dobre wprowadzenie czytelnika w dalsze zagadnienia. W następnym rozdziale przypomniano anatomię i fizjologię narządów płciowych człowieka. W kolejnych rozdziałach w przejrzystej formie nakreślono opisy kliniczne, diagnostykę i leczenie najważniejszych chorób przenoszonych drogą płciową, w tym zakażenia chlamydialne, wirusowe, rzeżączkę, kiłę, mięczak zakaźny, wrzód miękki, ziarnicę weneryczną pachwin, ziarniniak pachwinowy, świerzb i wszawicę łonową. Warto odnotować, że odrębne rozdziały poświęcono stanom zapalnym narządów miednicy małej, chorobom skóry zajmującym okolice narządów moczowo-płciowych oraz zakażeniom pochwy i sromu. Bardzo ważny jest rozdział dotyczący zespołów nabytego upośledzenia odporności (AIDS/HIV). Przedstawiono w nim m.in. podział na kategorie kliniczne, leczenie kobiet ciężarnych oraz problematykę ekspozycji zawodowej i profilaktyki. Problemy wenerologiczne występujące u homoseksualistów zostały opisane w rozdziale piętnastym. Przybliżono tu dane

o biologicznym uwarunkowaniu homoseksualizmu, a także klinikę chorób przenoszonych drogą płciową u tych osób. W rozdziale pt. *Psychowenerologia* opisano zespoły bólowe okolicy anogenitalnej, świad odbytu, wenerofobię oraz samouszkodzenia okolic płciowych. W ostatnim, dziewiętnastym, rozdziale pt. *Wenerologiczne następstwa przemocy seksualnej* omówiono medyczne następstwa przemocy seksualnej, implikacje prawne, następstwa psychologiczne i wenerologiczne przemocy seksualnej u dzieci (z ważną tabelą 19.4 – zgodną z zaleceniami CDC). Każdy rozdział kończy się piśmiennictwem uzupełniającym oraz spisem rycin na CD. Cenne są wyróżnione w tekście „Uwagi”, które podkreślają istotne zagadnienia, np.: „Rzęsistkowica pochwy często towarzyszy zakażeniu rzeżączką lub chlamydiami” (str. 95). Podręcznik kończy indeks ułatwiający znalezienie potrzebnych informacji. W publikacji podano nowe zalecenia z 2010 roku dotyczące terapii chorób przenoszonych drogą płciową zgodnie z wytycznymi Europejskiej Akademii Dermatologii i Wenerologii oraz *Center for Disease Control and Prevention* w Atlancie. Podkreślono także coraz groźniejsze zjawisko lekooporności drobnoustrojów.

Na rynku światowym mamy do dyspozycji, głównie w języku angielskim, wiele obszernych monografii poświęconych chorobom przenoszonym drogą płciową o uznanej renomie, np. *Sexually transmitted diseases* autorstwa Kinga K. Holmesa i Fredericka P. Sparlinga (red.), wydany przez McGraw Hill Professional. Z tym większym uznaniem i szacunkiem należy przyjąć inicjatywę prof. T. Mroczkowskiego i współpracowników przygotowania oryginalnego i nowoczesnego podręcznika adresowanego do polskiego czytelnika.

Jest to już trzecie wydanie tego opracowania i jak słusznie stwierdziła w przedmowie do pierwszego wydania prof. Stefania Jabłońska „...dzieło będzie służyć zarówno studentom medycyny, jak i lekarzom dermatologom, wenerologom oraz innym specjalistom, a także lekarzom ogólnym...”. Panu prof. T. Mroczkowskiemu i współautorom można pogratulować stworzenia bardzo potrzebnego podręcznika. O sukcesie tego dzieła świadczy również to, że nakład już został wyczerpany.

Ryszard Żaba

Zakład Mikologii Lekarskiej i Dermatologii
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu